

REGLUGERÐ

um mjólk og mjólkurvörur.

Skýring hugtaka.

1. gr.

Mjólk er vökvi sá, sem fenginn er úr júgri kýrinnar við reglubundnar mjaltir, og er heil kýrnýt eða kýrnýtir eða hluti úr heilli kýrnýt, einni eða fleirum. Kýrnýt er öll sú mjólk, sem við reglubundnar mjaltir næst úr júgri einnar kýr í eitt skipti. Úr mjólkinni hefur ekkert verið tekið og engu í hana bætt.

Nýmjólk er óhituð mjólk, sem í er að minnsta kosti 3,0% af fitu og er að eðlisþyngd að minnsta kosti 1,028, en í mesta lagi 1,034, hvort tveggja miðað við 15° C. Þó má heilbrigðisnefnd á viðkomandi sölustað ákveða hærra fitulágmark.

Broddmjólk er mjólk, sem mjöltuð er fyrstu fimm sólarhringa eftir kálfsburð, enda hlaupi hún við upphitun, án þess að frá henni skiljist til muna mjólkurvatn (serum).

Barnamjólk er nýmjólk, sem framleidd er samkvæmt sérstakri reglugerð um framleiðslu á barnamjólk.

Hituð mjólk:

1. *Flóuð nýmjólk* er nýmjólk, sem hefur verið soðin í eitt eða fleiri skipti.
2. *Gerilsneydd nýmjólk* er nýmjólk, sem að lokinni vandlegri hreinsun hefur að nokkru eða öllu leyti verið sneydd lifandi gerlum með viðeigandi og viðurkenndum gerilsneyðingaraðferðum. Mjólkinn er gerilsneydd í síðasta lagi 1½ sólarhring eftir mjaltir, enda hafi henni verið haldið hæfilega kaldri og vel með hana farið. Ráðherra getur þó, að fengnum tillögum landlæknis, veitt stað- og tímabundnar undanþágur frá ákvæði þessu. Þegar að gerilsneyðingu lokinni er mjólkinn kæld að minnsta kosti niður í 8° C., en þó ekki niður fyrir 1° C., og um hana búið í tryggum umbúðum.

Viðurkenndar gerilsneyðingaraðferðir eru:

A. *Pasteurs-hitun* í viðurkenndum tækjum:

- a. Hitun upp í minnst 85° C. í eina mínútu í viðeigandi tækjum.
- b. Skyndihitun upp í 72—74° C. í viðeigandi tækjum.
- c. Hitun upp í 62—65° í minnst hálf klukkustund í viðeigandi tækjum.

B. *Dauðhreinsun*: Hitun, unz dauðir eru hvers konar gerlar og gró.

Tæki þau, sem um getur í 5. málsgrein 2. A. a, b, c þessarar greinar, skulu viðurkennd af lögreglustjóra í samræmi við þær kröfur, sem heilbrigðisstjórnin gerir á hverjum tíma. Tæki til skyndihitunar skal ekki viðurkenna, nema þau hafi sjálfritandi hitamæli.

2. gr.

Mjólkurvörur — aðrar en smjör, mjólkurostur, mysuostur og skyr, sem falla ekki undir reglugerð þessa — eru eftirtaldar vörutegundir:

1. *Súrmjólk* er súr nýmjólk, sem sýrð hefur verið með hreinræktuðum mjólkursýrugerlum.
2. *Jóghúrt* og *kefir* eru gerjuð nýmjólk með sérstökum gerlategundum, sem hreinræktaðir eru til þeirra nota.
3. *Rjómi* er hluti mjólkur, sem unninn er á þann hátt, að mjólk er látin setjast til eða hún skilin í tækjum, sem til þess eru ætluð. Af rjóma eru til tvær tegundir, misjafnar að fitumagni:
 - a. *Kaffirjómi* er rjómi, sem í er að minnsta kosti 10% af mjólkurfitu, en þó minna en 20%.

- b. *Peytirjómi* er rjómi, sem í er að minnsta kosti 30% af mjólkurfitu, en þó minna en 35%. 136
19. okt.
4. *Gerilsneyddur rjómi* er rjómi, sem hitaður hefur verið eftir ákvæðum 1. gr. 5. málsgr. 2. A. a.
5. *Undanrenna* er sá hluti mjólkurinnar, sem eftir verður, þegar rjóminn hefur verið skilinn frá henni.
6. *Mysa* er sá hluti mjólkurinnar, sem eftir verður við osta- eða skyrgerð.
7. *Áfir* er sá hluti rjómans, sem eftir verður, þegar úr honum hefur verið strokkað smjör, enda sé mjólkurþurrefnið að minnsta kosti 8%.
8. *Dauðhreinsaður rjómi* (sbr. 1. gr. 5. málsgr. 2. B.). Ílátin, sem rjóminn er geymdur í, eru svo vel lokuð, að gerlar komist ekki í hann á ný.
9. *Þykkt mjólk* er mjólk, sem úr hefur verið soðinn nokkur hluti vatnsins, og stundum bætt í sykri:
- a. *Þykkt mjólk, ósykruð*, sem í er að minnsta kosti 7,0% af fitu og að minnsta kosti 17,5% af fitusnauðu þurrefni mjólkurinnar.
- b. *Þykkt mjólkur, sykruð*, sem í er settur hreinn hvítur neyzlusykur (Saccharose) og í er að minnsta kosti 8,3% af fitu, að minnsta kosti 22% af fitusnauðu þurrefni mjólkurinnar og í mesta lagi 27% af vatni.
10. *Mjólkurduft* (þurrmjólk) er mjólk, sem þurrkuð hefur verið í viðurkenndum tækjum og í er að minnsta kosti 25% af fitu, miðað við þurrefni, og í mesta lagi 6% af vatni.
11. *Undanrennuduft* er undanrenna, sem þurrkuð hefur verið í viðurkenndum tækjum og í er í mesta lagi 6% af vatni.

Ákvæði til verndar heilbrigði manna.

3. gr.

Sérstaklega þegar svo til hagar, er hér greinir, er óheimilt að setja mjólk eða mjólkurvörur í umferð eða hafa þær á boðstólum, og gildir einu, þótt þær séu auðkenndar með tilliti til þess:

- Mjólk úr kúm, sem haldnar eru eða grunur er á, að haldnar séu berklum, miltisbrandi, garnabólgu, legbólgu, júgurbólgu, gin- og klaufaveiki, kálfsburðarsótt eða öðrum sjúkdómum, sem geta spillt mjólkinni eða borizt með henni.
- Mjólk og mjólkurvörur, sem með hefur verið farið af mönnum, sem haldnir voru næmum sjúkdómum eða hætta var á, að borið gætu með sér sýkla næmra sjúkdóma, þegar þeir unnu að vörunni.
- Mjólk úr kúm, sem aldar eru á fóðurtegundum, sem spillt geta mjólkinni.
- Mjólk úr kúm, sem við eru notuð lyf, sem borizt geta í mjólkina og spillt henni.
- Mjólk úr kúm, sem á hafa verið gerðar þær læknisaðgerðir, er spillt geta mjólkinni.
- Mjólk og mjólkurvörur, sem í er meira af tini, zinki, antimóni, kadmíum, eir, nikkil, járn, alúmíníum en minnst getur orðið.
- Mjólk og mjólkurvörur, sem geymdar hafa verið í ílátum eða með þær farið í áhöldum úr eiri eða járn (öðru en ryðfriú stáli), ef þessir málmar eru ekki tindhúðaðir eða tindhúðin til muna götött. Auk þessa gilda ákvæði 13. greinar í almennum reglum nr. 49 15. júlí 1936, um tilbúning og dreifingu á matvælum og öðrum neyzlu- og nauðsynjavörum.
- Mjólk og mjólkurvörur, sem í er gröftur, graftarsýklar eða aðrir sýklar hættulegir heilbrigði manna eða dýra.
- Mjólkurvörur, sem unnar eru úr mjólk, sem fellur undir ákvæði 1.—5. tölul. þessarar greinar.

- 136 10. Dauðhreinsaður rjómi og þykkt mjólk, ef ílátin bera þess merki, að þau hafi ekki verið nægjanlega vel lokuð, eða innihaldið sé farið að gerjast.
19. okt. 11. Dauðhreinsaður rjómi og þykkt mjólk ósykruð, sem skemmist við þriggja sólarhringa geymslu við 37° C.

Matsreglur.

4. gr.

Mjólk og mjólkurvörur þær, er hér greinir, eru sérstaklega metnar *skemmdar*, og má ekki hafa þær í umferð, þótt þær séu auðkenndar með tilliti til þess:

1. Nýmjólk, sem blönduð er broddmjólk.
2. Mjólk úr kúm, sem eru að verða geldar, enda mjólki þær minna en einn lítra á dag.
3. Mjólk, sem hleypur, þegar hún er flóuð eða blönduð að jöfnum rúmmálum með þynntum vínanda, sem í eru 68% af aethylalkóhóli miðað við rúmmál. Undanskilin þessu ákvæði er broddmjólk.
4. Mjólk og mjólkurvörur, sem af er súrbragð, þó að undanteknum þeim mjólkurvörum, sem að eðli sínu eru venjulega súrar.
5. Mjólk og mjólkurvörur, sem að útliti, lykt eða bragði eða á annan hátt eru orðnar verulega breyttar, svo að þær eru orðnar óhæfar eða miður hæfar til neyzlu.
6. Mjólk og mjólkurvörur, sem að verulegu leyti eru óhreinar.
7. Mjólk og mjólkurvörur, sem í er óvenjulega mikið af annarlegum gerlum.
8. Mjólkurvörur, sem gerðar eru úr skemmdri mjólk.

5. gr.

Sérstaklega þegar svo til hagar, sem hér greinir, er mjólk og mjólkurvörur metnar *eftirlíktar* eða *falsaðar*, og má ekki hafa þær í umferð, þótt auðkenndar séu með tilliti til þess:

1. Mjólk og mjólkurvörur, sem ekki hafa verið nægjanlega vel blandaðar saman, áður en af þeim var tekið.
2. Mjólk, sem úr hefur verið tekinn rjómi að öllu eða nokkru leyti, enda sé hún ekki auðkennd sem undanrenna.
3. Mjólk og mjólkurvörur, sem í hefur verið sett vatn, ís eða mjólkurís.
4. Mjólk, sem í hefur verið sett undanrenna.
5. Mjólk og mjólkurvörur, sem í hafa verið látin annarleg efni.
6. Mjólk og mjólkurvörur, sem í hafa verið látin rotvarnarefni eða sýrueyðandi efni.
7. Mjólk og mjólkurvörur, sem í hefur verið látin mjólk annarra dýra eða vörur unnar úr henni.
8. Gerilsneydd mjólk og gerilsneyddur rjómi, sem ekki hefur verið kældur niður fyrir 8° C. þegar eftir gerilsneyðinguna og haldið nægjanlega köldum, þar til hann er afhentur kaupanda.
9. Gerilsneydd mjólk, ef fosfatase-prófun er jákvæð, enda sé beitt viðurkenndri aðferð við prófunina.
10. Gerilsneydd mjólk á flöskum, ef í tveim sýnishornum af fimm eru saurgerlar í 0,1 cm³, eða eru finnanlegir í 0,01 cm³.
11. Gerilsneydd mjólk, ef gerlafjöldi hennar er meiri en 100000 í cm³.
12. Gerilsneydd mjólk, sem unnin er úr eldri mjólk en 1½ sólarhrings gamalli eða úr skemmdri mjólk, sbr. þó undanþáguákvæði í 1. gr. 5. málsgrein.
13. Gerilsneydd mjólk, sem unnin er úr 4. flokks mjólk (sbr. 14. gr.).
14. Mjólk og rjómi, sem gerilsneydd eru samkvæmt 1. gr. 5. málsg. 2. A. a., ef

Storchs-prófun með aðferð Tillmanns er jákvæð. Sama gildir um flóaða mjólk. 136

15. Dauðhreinsaður rjómi, sem ræktaðir verða úr gerlar.
16. Mjólkurvörur, sem búnar eru til úr eftirlíktri eða falsaðri mjólk.

19. okt.

6. gr.

Sérstaklega þegar svo til hagar, er hér greinir, telst mjólk og mjólkurvörur, *blekkjandi* vegna villandi *auðkenningar*, *upplýsinga* eða *umbúnaðs*:

1. Mjólk og mjólkurvörur, sem eru ekki unnar og samsettar samkvæmt skilgreiningu 1. og 2. gr. þessarar reglugerðar.
2. Mjólk og mjólkurvörur, sem vantar auðkenningu eða eru ekki auðkenndar á viðeigandi hátt.
3. Ef gerilsneydd mjólk eða flóuð mjólk er seld sem nýmjólk.
4. Ef ranglega er bent til sérstaklega vandaðrar framleiðslu eða meðferðar, sérstaklega góðra eiginleika, eða séu mjólkurvörur ranglega taldar nýjar.
5. Mjólk eða mjólkurvörur, sem eru ranglega taldar hafa sérstök hollustuáhrif.

Reglur um vinnslu og meðferð mjólkur og mjólkurvöru.

7. gr.

Auk þeirra ákvæða, sem um getur í almennum reglum nr. 49 15. júlí 1936, um tilbúning og dreifingu á matvælum og öðrum neyzlu- og nauðsynjavörum, eru sett eftirfarandi ákvæði um mjólk og mjólkurvörur.

8. gr.

Heimili, sem framleiða mjólk til sölu, skulu fullnægja eftirfarandi skilyrðum:

1. Að ekki séu þar viðvarandi smitandi sjúkdómar, svo sem berklaveiki, holdsveiki, miltisbrandur eða taugaveiki (smitberar).
2. Að skilyrði til þrifnaðar og þrifnaður séu í góðu lagi. Þannig skulu á öllum slíkum heimilum vera vel þriffin salerni, er nothæf séu vetur sem sumar og aðgengileg fyrir allt heimafólk og gesti.

9. gr.

Fjós, þar sem framleidd er mjólk til sölu, skulu fullnægja eftirfarandi skilyrðum:

1. Fjósinn skulu vera björt og loftgóð.
2. Flórinn skal vera vatnsheldur.
3. Safnþróm, mykjuhúsum og votheysgryfjum skal vera þannig fyrir komið, að eigi berist óþefur úr þeim inn í fjósið.
4. Fjósinn með öllum tilheyrandi útbúnaði skulu vera þannig gerð, að auðvelt sé að hreinsa þau.
5. Salerni skulu ekki vera í beinu sambandi við fjósin.
6. Í fjósinu skulu vera handhæg og þrifaleg tæki til handþvotta.

10. gr.

Um hirðingu á fjósi og kúm, þar sem mjólk er framleidd til sölu, gildir eftirfarandi:

1. Fjósunum skal haldið vel hreinum og skulu þau kólkuð eigi sjaldnar en einu sinni á ári, þar sem því verður við komið, nema hægt sé að þvo þau.
2. Vatn, sem notað er í fjósum til drykkjar handa kúm eða til þrifa, skal vera hreint og ómengað.

- 136** 3. Fjósín skulu mokuð og sópuð reglulega og kýrnar burstaðar og hreinsaðar.
 19. okt. 4. Öll fjósaverk skulu þannig af hendi leyst, að ekki berist í mjólkina beinlínis eða óbeinlínis ryk eða önnur óhreinindi, né óþefur. Sérstaklega ber að gæta þess, að húið sé að ræsta fjósið, burstaða kýrnar og gefa þeim eigi síðar en stundarfjórðungi fyrir mjaltir.
5. Í fjósum skal ekki geyma aðra hluti en þá, sem notaðir eru til fjósaverka.
 6. Sé í fjósum annar búpeningur en nautgripir, skal halda þeim vel aðskildum. Ekki má hafa í fjósum alifugla né svín.
 7. Fjós má ekki nota sem salerni.
 8. Við ræstingu kúnna og fjóssins má eigi nota svo lyktarsterk efni, að mjólkin geti mengast af þeim, t. d. kreólín.
 9. Fjósín skulu varin rottum og músum, svo og eftir föngum flugum og öðrum skordýrum.

11. gr.

Um mjaltir á kúm, þar sem mjólk er framleidd til sölu og aðra meðferð mjólkurinnar gildir eftirfarandi:

1. Áður en kýrin er mjólkuð, skal vandlega hreinsa jógrið og í kringum það.
2. Mjaltafólkið skal vera yzt klæða í hreinum mjaltafötum og bert upp að olnboga. Það skal þvo sér vandlega um hendur og handleggji fyrir mjaltir og síðan eins oft og þörf krefur, meðan á mjóltunum stendur.
3. Mjaltafólkið skal þvo sér vandlega um hendur, þegar það hefur notað salerni.
4. Fyrstu bununum úr spenunum má hvorki mjólka saman við mjólkina né niður í básinn og eigi heldur nota þær til að væta með þeim spenana eða hendurnar.
5. Mjólka skal með þurrum höndum ella nota viðurkennd jógursmyrslu.
6. Kýr með þrimla í jógri eða aðra jógursjúkdóma, og kýr, sem ekki mjólka óaðfínanlegri mjólk, skal mjólka síðast og í sérstakt ílát, og má ekki blanda slíkri mjólk saman við aðra mjólk. Sérstaklega skal gæta þess, hvort mjólkin sé strimluð, vatnspunn, slímkennd eða með annarlegum lit, lykt eða bragði.
7. Strax eftir að kýrin hefur verið mjólkuð, skal bera mjólkina úr fjósinu. Mjólkin skal kæld eftir föngum, og skulu ílátin ekki vera þéttlokuð, meðan á kælingunni stendur.
8. Vandlega skal forðast, að mjólkin frjósi, áður en hún er send af stað, og eftir því sem við verður komið, meðan á flutningi stendur.
9. Þess skal vandlega gætt, að mjólkin standi ekki í sólskini og sé varin því, meðan á flutningi stendur.
10. Við flutning á mjólk og mjólkurvörum má ekki hafa annan farangur á flutningatækjunum, nema hann sé vel aðskilinn frá mjólkurílátunum. Sérstaklega skal gæta þess, að engar vörur séu settar ofan á mjólkurílátin eða fólk sitji á þeim.

12. gr.

Um húsakynni, þar sem mjólk eða mjólkurvörur aðrar en þær, sem um getur í 2. gr. 8. til 11. tölul. í þessari reglugerð, eru geymdar, hafðar á boðstólum, seldar eða með þær farið á annan hátt, gildir eftirfarandi:

1. Húsakynni skulu vera björt, loftgóð, svöl, hrein og laus við óþef, sem spillt gæti mjólkinni, og skulu þau varin rottum, músum, flugum og öðrum skordýrum, ryki og sterku sólskini.
2. Í þeim skal vera þess konar útbúnaður, að hægt sé að halda mjólkinni vel kaldri, að minnsta kosti fyrir neðan 15° C. Þó getur heilbrigðisnefnd sett hér strangari ákvæði, ef skilyrði eru talin vera fyrir hendi.
3. Gólfíð skal vera vatnshelt.
4. Veggirnir skulu vera málaðir með olfumálningu, að minnsta kosti 150 cm frá

gólfi, lagðir flisum eða á annan hátt þannig frá þeim gengið, að þeir þoli þvott og auðvelt sé að hreinsa þá. Aðrir veggir og loft skulu að minnsta kosti kólkuð og eigi sjaldnar en tvisvar á ári. **136** 19. okt.

5. Í þessum húsakynnum má ekki hafa hunda, ketti eða önnur húsdýr og eigi heldur hleypa þeim þangað.
6. Í þessum húsakynnum skal vera greiður aðgangur að heitu og köldu vatni (úr leiðslum, ef þess er kostur) og þvottaskál, og skal starfsfólkið hafa hægan aðgang að vel þrifnu salerni (vatnssalerni, þar sem því verður við komið).
7. Starfsfólkið skal þvo sér vandlega um hendur, þegar það hefur notað salerni.
8. Vatn, sem notað er til þvotta og kælingar skal fullnægja fyllstu kröfum, sem gerðar eru til neyzluvatns.

Ákvæði þessarar greinar, önnur en 1., 2. og 5. töluliður, ná þó ekki til húsa- kynna, sem eingöngu eru notuð til geymslu eða sölu á mjólk eða mjólkurvörum í lokuðum ílátum.

Ákvæði þessarar greinar taka og ekki til veitingastaða né annarra staða, þar sem mjólk og mjólkurvörur eru einungis láttnar af hendi til neyzlu á staðnum.

13. gr.

Um útbúnað og tæki, sem snerta mjólk eða mjólkurvörur, gildir eftirfarandi:

1. Til geymslu og flutnings má ekki nota tréílát.
2. Ekki má nota útbúnað og áhöld, sem mengað geta mjólkina með annarlegum efnum, sbr. sérstaklega 3. gr. þessarar reglugerðar.
3. Útbúnaður og áhöld skulu þannig gerð, að auðvelt sé að hreinsa þau.
4. Útbúnaður og áhöld mega ekki vera verulega dölúð eða beigluð.
5. Til lokunar eða þéttunar á ílátum eða tækjum má ekki nota efni, sem sjúga í sig mjólk.
6. Á ílátum, sem mjólk eða mjólkurvörur eru seldar úr, skal vera lok, sem grípur út yfir barmana.
7. Þegar ílát undan mjólk eða mjólkurvörum hafa verið hreinsuð, skal þeim hvolft á þrifalegum stað, svo að þau nái að þorna.
8. Um hreinsun og geymslu mjaltavéla skal farið nákvæmlega eftir þeim fyrir- mælum, sem vélunum fylgja.

14. gr.

Um meðferð á mjólk og mjólkurvörum í mjólkurbúum gildir eftirfarandi:

1. Þrátt fyrir ákvæði 1. gr. 2. málsg., er mjólkurbúum heimilt að taka á móti mjólk frá framleiðendum þótt í henni sé minni fita en 3,0%, enda sé sú mjólk notuð til vinnslu eða blönduð feitari mjólk, eigi hún að seljast sem nýmjólk eða hituð mjólk.
2. Öll mjólk skal vandlega síuð eða hreinsuð í þar til gerðri skilvindu, áður en hún er gerilsneydd eða tekin til vinnslu.
3. Öll mjólk, sem tekið er á móti, skal flokkuð í 4 flokka eftir litprófun Barthels og Orla-Jensen eigi sjaldnar en einu sinni í viku. Flokkun þessi skal lögð til grundvallar við greiðslu mjólkurinnar til framleiðenda. Skal greiða hæst verð fyrir 1. flokk, en svo stíglækkandi fyrir 2., 3. og 4. flokk.
4. Sé ógerilsneydd mjólk flutt á milli mjólkurbúa, þá skal það mjólkurbú, sem síðast tekur við henni, flokka hana á ný. Þetta gildir þó því aðeins, að mjólkina eigi að selja sem neyzlumjólk.
5. Mjólk, sem vitað er eða grunur er um, að sé í 4. flokki, má ekki selja sem neyzlumjólk.
6. Mjólk, sem ætluð er til sölu, má aðeins gerilsneyða einu sinni.
7. Mjólk og rjóma, að undanteknum dauðhreinsuðum rjóma, skal kæla niður í

136
19. okt.

- 1—8° C., og skal þeim haldið svo köldum, meðan þau eru geymd í mjólkurbúinu.
8. Mjólkurbú, sem láta af hendi gerilsneydda nýmjólk eða gerilsneyddan rjóma, mega ekki láta af hendi óhitaða mjólk, nema með hana sé farið að öllu leyti í sérstökum tækjum og að öðru leyti þannig, að hin gerilsneydda mjólk eða rjómi mengist ekki af henni.

15. gr.

Um meðferð á mjólk og mjólkurvörum í mjólkurbúðum gildir eftirfarandi:

1. Mjólk og mjólkurvörum skal haldið vel köldum, þar til sala fer fram og að minnsta kosti fyrir neðan 15° C, sbr. þó 12. gr. 2. tölulið.
2. Mjólk, hitaða eða óhitaða, rjóma og aðrar mjólkurvörur, sem ekki þola geymslu, má ekki geyma í mjólkurbúðunum yfir nóttina til að selja þær næsta dag. Ákvæði þessi taka ekki til dauðhreinsaðrar mjólkur eða rjóma.
3. Óhituð mjólk má ekki vera eldri en 18 klst. gömul, þegar hún er látin af hendi til neytenda.
4. Eigi má líða lengri tími en 36 klst., frá því að mjólk er gerilsneydd og þar til hún er afhent neytanda.
5. Heilbrigðisnefnd er heimilt að ákveða, að í mjólkurbúðum skuli mjólk einungis afhent í tilluktum flöskum.
6. Þar sem mæld er út mjólk eða rjómi úr opnum ílátum, skulu mælitækin þannig útbúin, að hendurnar snerti ekki mjólkina eða rjómann, þegar mælt er. Enn fremur skulu mælitækin þannig gerð, að hægt sé að koma þeim fyrir innan í íláti því, sem mjólkinn eða rjóminn er geymdur í, þótt lokið sé á ílátinu. Mælitækin má ekki leggja frá sér annars staðar á milli þess, sem þau eru notuð.
7. Ekki má mæla út óhitaða mjólk í búðum, þar sem mæld er út Pasteurs-hituð mjólk eða Pasteurs-hitaður rjómi.
8. Heilbrigðisnefndir gefa út nánari reglur um stærð og merkingu umbúða um mjólk og mjólkurvörur.
9. Afgreiðslufólki í mjólkurbúðum er óheimilt að veita viðtöku tónum flöskum, sem hafa ekki verið vandlega skolaðar, áður en þeim er skilað, eða sýnilega hafa verið notaðar undir óhreinleg, litsterk eða bragðmikil efni.
10. Í mjólkurbúðum má auk mjólkur og mjólkurvöru, þar með talið smjör, skyr og ostar, ekki hafa aðrar vörur á boðstólum en brauð, kökur, smjörlíki, öl, gosdrykki, niðursuðuvörur og egg. Heilbrigðisnefndum er þó heimilt að breyta þessum ákvæðum bæði til takmörkunar og rýmkunar.

16. gr.

Um starfsfólk á mjólkurbúum og í mjólkurbúðum gildir eftirfarandi:

1. Að það sé ekki haldið næmum sjúkdómum, og er því skylt að sýna heilbrigðis-
eftirlitsmönnum heilbrigðisvottorð, þegar þess er krafizt.
2. Að það sé ekki frá heimilum, þar sem eru næmir sjúkdómar.
3. Að það hafi heilt og ósjúkt hörund og sé hreinlegt í umgengni og klæðaburði.

Almenn ákvæði.

17. gr.

Um framkvæmd eftirlits með þeim vörum, sem undir þessa reglugerð falla, gildir eftirfarandi:

1. Skipaðir dýralæknar skulu hafa eftirlit með heilbrigði kúa og þrifnaði í fjós-
um hjá þeim framleiðendum í umdæmi þeirra, sem mjólk selja. Ráðherra
getur þó falið öðrum dýralæknum þetta eftirlit á tilteknum svæðum, ef það

þykir betur henta. Skulu dýralæknar framkvæma skoðun hjá hverjum framleiðanda, eigi sjaldnar en einu sinni á ári, og gefa framleiðandanum skriflegt vottorð, ef þeir telja hann geta fullnægt þeim skilyrðum, sem sett eru í reglugerð þessari. Má enginn framleiða mjólk til sölu, nema hann hafi slíkt vottorð.

Þar sem mjólk er seld ógerilsneydd sem neytlumjólk, getur heilbrigðisnefnd fyrirskipað, að skoðun fari fram mánaðarlega.

Þyki dýralækni svo áfátt um heilbrigði kúa, umgengni í fjósi eða meðferð mjólkur, að hætta geti stafað af, þá skal hann í samráði við héraðslækni láta stöðva sölu mjólkurinnar. Tilkynningu um þetta skal hann einnig senda hlutaðeigandi mjólkurbússtjóra, ef mjólkinn er send í mjólkurbú.

Sé enginn dýralæknir fyrir hendi eða fái hann ekki annað eftirlitinu, framkvæmir héraðslæknir, heilbrigðisfulltrúi eða annar löggiltur fulltrúi fyrir hans hönd þetta eftirlit.

Skýrslur um skoðunina skulu sendar heilbrigðisstjórninni árlega á þar til gerð eyðublöð, er yfirdýralæknir lætur í té.

2. Heilbrigðisnefndir eða héraðslæknar í þeirra umboði skulu hafa á hendi eftirlit með mjólkurbúum og mjólkursölustöðum og þeim vörum, sem þar eru seldar eða meðhöndlaðar og undir þessa reglugerð falla. Héraðslæknar skulu láta taka sýnishorn af þessum vörum, svo oft sem þurfa þykir, og senda þau til rannsóknar á fyrirskipaðan hátt.
3. Ráðherra skipar eftirlitsmann heilbrigðisstjórninni til aðstoðar við framkvæmd eftirlitsins. Ber honum m. a. að ganga eftir því, að skýrslur séu sendar og sýnishorn tekin nægilega oft.
4. Til þess að standast kostnað af rannsóknum og öðrum störfum þeirra manna, er ríkisstjórnin skipar sérstaklega til að annast framkvæmdir eftirlits samkvæmt reglugerð þessari, skal greiða gjald af allri mjólk og rjóma, sem mjólkurbú eða framleiðendur selja til neytenda, kr. 2.00 að viðbætti uppbót skv. verðlagsvísitölu fyrir hverja 1000 lítra. Sama gjald greiðist og af þykktri mjólk og þurrmjólk fyrir hver 1000 kg. Gjald þetta innheimtist með skatttekjum ríkissjóðs og eftir sömu reglum. Auk þess er dýralæknum (eða héraðslæknum) heimilt að taka gjald fyrir hverja skoðun (sbr. 1. tölul.) kr. 1.00 að viðbætti uppbót samkv. verðlagsvísitölu fyrir hverja kú.

Sveitarfélög standast kostnað af eftirliti með mjólk og mjólkurvörum, er þau rækja hvert á sínum stað samkvæmt ákvæðum heilbrigðissamþykktu, að öðru leyti en því, að nauðsynleg rannsókn sýnishorna, sem framkvæmd er á opinberum rannsóknarstofum, greiðist úr ríkissjóði.

Á stöðum, þar sem eru fáir íbúar eða lítil mjólkursala og ekki verður komið við stöðugu eftirliti samkv. reglugerð þessari, er ráðherra heimilt að fella niður eftirlitsgjaldið.

18. gr.

Um mál út af brotum á reglugerð þessari og refsingar fyrir þau, fer samkvæmt 11. gr. laga nr. 24 1. febrúar 1936, um eftirlit með matvælum og öðrum neyztu- og nauðsynjavörum.

19. gr.

Reglugerð þessi gengur í gildi 1. janúar 1947.

Bráðabirgðaákvæði.

Þar, sem svo til hagar, að af eðlilegum vanbúnaði er ekki unnt að fullnægja einstökum ákvæðum þessarar reglugerðar þegar í stað, er heilbrigðisstjórninni heimilt að veita hlutaðeigendum hæfilegan frest til að koma í verk nauðsynlegum umbótum.

136 Reglugerð þessi er sett samkvæmt lögum nr. 24 1. febrúar 1936 og birtist til
19. okt. leiðbeiningar og eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Heilbrigðismálaráðuneytið, 19. október 1946.

Finnur Jónsson.

Ragnar Bjarkan.

137
22. okt.

AUGLÝSING

um breyting á hafnarreglugerð fyrir Neskaupstað, nr. 163 13. des. 1944.

1. gr.

26. gr. reglugerðarinnar orðist svo:

Hafnargjaldskrá:

A. Skip, sem eru eign búsettra manna í Neskaupstað og skrásett þar, skulu greiða einu sinni á ári 4 krónur af hverri brúttó smálest, þó aldrei minna en 15 krónur. Auk þess greiða þau heimaskip, er stunda millilandasiglingar, 30 auru af nettó smálest í hvert sinn er þau koma á höfnina. Lægsta gjald skal þó vera 10 krónur.

B. Skip, sem sigla eftir opinberum ferðaáætlunum, skulu greiða 20 auru af hverri smálest í hvert sinn er þau leggjast á Neskaupstaðarhöfn.

C. Öll önnur skip, sem til hafnar koma, með þeim undantekningum, sem að framan greinir, skulu greiða 40 auru af hverri smálest.

2. gr.

Stafliður A. og fyrri málsgrein stafliðs B. í 28. gr. orðist svo:

A. Af öllum aðkomuskipunum greiðist 20 aurar af hverri nettó smálest fyrir fyrsta sólarhringinn og 15 aurar á smálest fyrir hvern sólarhring eða brot úr sólarhring, sem fram yfir er.

Minnsta gjald skal vera 10 krónur.

B. Bátar og skip, heimilisföst í Neskaupstað, að stærð 10—30 smálestir, skulu greiða 2 krónur af hverri brúttó smálest á ári, en skip yfir 30 smálestir skulu greiða 3 krónur af hverri brúttó smálest.

Minni bátar greiði 10 kr. á ári.

3. gr.

35. gr. orðist svo:

Vörugjaldskrá:

1. flokkur. Gjald 35 aurar fyrir hver 100 kg: Kol, salt, sement, kornvörur, sykur, kartöflur, rófur, is og síld.
2. flokkur. Gjald 45 aurar fyrir hver 100 kg: Saltfiskur og nýr fiskur með haus.
3. flokkur. Gjald 55 aurar fyrir hver 100 kg: Nýr fiskur afhausaður, oliur, járn, lýsi, fiskmjöl og síldarmjöl.
4. flokkur. Gjald 70 aurar fyrir hver 100 kg: Freðfiskur, flatfiskur og fiskflök.
5. flokkur. Gjald 110 aurar fyrir hver 100 kg: Kjöt.
6. flokkur. Gjald 140 aurar fyrir hver 100 kg: Allar aðrar vörur, sem reiknaðar eru eftir þyngd.
7. flokkur. Gjald 10 aurar fyrir hvert teningsfet af trjávið og öllum öðrum vörum, sem reiknaðar eru eftir rúmmáli.